

DIHUNAMB!

Dastumaden miziek

Per-krifagnou :

Loëde HERRIEU

Ramer :

Anceli MELLAC

Groeit

Aveit Breihiz

er Morbihan

Un Nivéren... Deu Vrank.

BUREU DIHUNAMB : Ru Karnot, én Oriant

Dihauennet é admollein ha troein er peh e gavér é DIHUNAMB'.

DIHUNAMB !

DASTUMADEN MIZIEK

GROEIT

Aveit Breihiz er Morbihan

Prizieu :

UN NIVÉREN	deu Vlank
EIT BREIB	4 real
ER BLÉAD } Eit Bro Frans	5 real
ER BLÉAD } Eit er broieu aral....	6 real

Er homenandeau e ia adrebi ketan dé er blé beta ketan dé er blé arlerh hag e zeli bout pét érauk.

Kas en argand ha rab
er goulennet, eit hum go-
menandein pé eit en devout
nivérenneu agen dastuma-
den, d'ANDRÉU MELLAG,
ru Karnot, én Orian.

Kas el labourieu bag
el libérieu e sél er peh e
lakér én dastumaden, de
LOEIZ HERRIEU, ér Gob-
kér Penbored Kaudan
(Morbihan).

A pe iet de brénein un dra benak én tiér-guerh embannet
amen, laret perpet e hues guélet ou embann é Dibunamb.

BELZEU

D'er ré e fautou dehè guerhein DIHUNAMB ni e rei un hantér
blank aveit ou foén dré bep nivéren e huerheint.

Pédein e hramb guerherion DIHUNAMB pé hun mignonned en des
plijet gété hum sourcial a hun dastumaden de gas d'emb pep tri miz
— d'er 1er a imbril, d'er 1er a hourhelén, d'er hetan a hénol. (pé gouil-
Mikel ha d'er 1er a henvér — guerh DIHUNAMB goudé bout lakeit
a kosté aveité er hart ag er huerh. Ni ou fed de gas d'emb ar un
dro en nivérenneu e vehé chomet geté, én ur pakad stardet mat, ur
vanden arnehon hag ar er vanden ker liés tinbr a santim ma vou a
nivérenneu ér pakad.

DIHUNAMB e gonzou ag el livreu e vou kaset DEU anhé dehi,
A pe ne you kaset mameit unan é vou embannet hemb kin.

En doranskrideu haset d'emb aveit bout mollet é DIHUNAMB ne
veigt ket dakoret d'er ré en dou ind kaset.

III

Dalhel perpet chonj ag en dra-men : DIHUNAMB nen dé ket dastu-
maden deu pé tri dén hemb kin MES HANI OL ER VREIHIZ AG ER MORBI-
HAN. Nen dé ket aveit gouni argand de hennen pé de hennet é ma sauet,
MES AVEIT SEKOUR ER VREIHIZ de gerhet én hent mat ha de gas ou bro
ar huellaf. Rak-sé pep guir Vreihad e zeli rein en dorn d'emb eit ma
hellou en dastumaden-men GOBÉR VAD ; hag er guellan feson d'hé lakat
d'hobér vad e zou klaskein dehi lénerion ha drest pep tra komenan-
derion.

Ti A. AUGEREAU

15, ru er Fetañ (Rue des Fontaines) én ORIANT	
e zali é unan, eit er hornad, lêh en tiér Peugeot, Rochet	
Chetu amen lod a brizen eu ti-men :	
Marh-hoarn, eit gobér hent, garantet, sauet get péheu Peugeot,	165 livr.
get boellenneu Dunlop pé Michelin.....	
Er memb get rod libr, ha dornel, ar en ahél, giz	190 —
neúean	
Marh-hoarn, ag er brauan get péheu ag er hetan.....	210 —
Rah er ronsed-hoarn-sé e zoù montet é Ti Augereau get péheu ag er hetan ; chetu perak é ma garantet é ronsed-hoarn kehet éti ma kaver. Lakat e hra péheu neúan é leh er ré uzel, aveit nitra, memb 5 pié arlerh ma vó prénet er marh-hoarn Mar prénet é l-h aral, ne veet ket sur a vont chervijot e'sá ; ra't en tiér a Bariz hag a leh aral ne glasaktant namet un dra ; guerhein er muian hag er pellan guellan azoñt.	
E Ti Augereau hui e gayou eué Kiri-Tan — Fuzillenneu — Koutel- leu — Autenneu hag Armañ a bep sord. — Konz e hrér brehoneg.	
	12-8

Hoarnajereh eit glustreu ha tiér

Hag aï en treu e vé dobér anehé eit ut gegùn, eit tuemmet ha splannein un H. eit pisketat ha jiboésat Peudr jibos ha mein-glé.

Ti a gonfians sauet ér blé 1886

J. BOULER, é borh Guidel (Morbihan)

Bennegiér a bep sord hag eit labourat doar. Digouenéreag er meckou ketan. Riboteu a bep sord. Ronsed-hoarn. Mikanezeu de brouat ag er choéj, marhadmat ha garantiel. Kavein e hréz à ti Bouler péhien eit chanj er rô uzet pé dralliet. Auzet e vé en treu dralliet. *Tud en li e gonz hag e skriù é brehoneg.* 6-8

ER BLUEN-FICHE D
HEMB PAR**MOORE**ne zivir guéh
erbet

MOORE'S

non leakable
foutain penTEMPZDI AG ER CHOÉJ
(Epicerie de choix)

Ne vern petra e hues dobér anehon en hou ti a fed en ivaj pé en tempzereh (épicerie) kerhet de di LETTRY (ti LOHEZIC gueharal) ar gorn ru en Iliz ha ru des Colonies. Hui gavou inou kement tra e vé dobér anehon eit er gegùn : sukr, kafé, halen, kateu, suac, gouleu, guin, guin-arlant, ivajeu. Mat ha Marhadmat - *Tud en li e gonz brehoneg.*

Er guellan digemér a rou groëlt de iénezéi Dihunamb.

2-8

Almanak K. B. B.
eit 1908

Er guellan Almanak e zou hani Kevredigeh Broadél Breih. Kavet e vé abarh, hanüeu Sent er vro, er foérieu, soñnenneu a bep sord é galleg hag é brehoneg.

Er marhadmatan é eûé : 140 pajen aveit tri blank ! Ur poltred kaer, hani en E. En Estourbeillon gusket giz er vro, e zoù énonn eûé. Kavet e vé de brénein é bureù Dihunamb. (5 blank dré er post).

KONZEU FUR

Ur gir de beb unan

De galanbourerion « Dihunamb ». — D'hur mignonned.

De houian petra e zou arriù a houdé ketan dé er blé get bizied me hanlabourerion ? Haval vehé é veent skornet get er gouian ! pe marsé goal geméret geur gor benak !... Ne vern é pé stad é mant, ataù é ma er memb tra aveidonn-mé. En dañné d'habér *Dihunamb* e vihaïna bamdé ha mitra n'ariù mui genein. A boén ma reseuan ur sorbiennig benak pé ur soñnenning a berh mignonned gredusan *Dihunamb*.

Neoah, bremen muioh eit biskoah em es dobér a vont sekouret é kement-sé, rak bremen nebetoh eit biskoah n'em es chet hoar de skriù na sorbiennu na soñnenneu. Nen dé ket hoant e vank d'ein, mes allas ! labour aral e zou d'habér, aveit Breih ataù.

Chetu perak e houllennan hiniù, get er ré e hou, skriù é brehoneg, get er ré en des skriütet é *Dihunamb* hag get er ré iouank, hum lakat un tammiq ar el labour ha degas d'ein ou skrideu.

Pennadeu é iéz plén, sorbiennu, buhéieu sent, etc... em es drest pep tra dobér anehé. Rè a huerzennu e gasér d'ein ha treu distér, treu e vé ret de ganpen, labourieu e vé rè a stal geté. A pe skriütet un dra aveit *Dihunamb*, aséet er gobér d'er guellan, ha skriütet ean ne pas eit rein kement a labour d'ein mé él me hues het hui geton, mes mat de vont mollet.

Soñnenneu eûé em behé dobér anehé. Mat e vehé, ma hellehembréin liésoh sorbiennu ha soñnenneu eit er vorerion, en dud ag en arvor ; rak kreskat e hra hul lénerion doh en tu-sé.

D'el labour enta skriùagnerion, béléan ha réral, ne zoujet ket hou poén pen dé guir é ma aveit hou pro hag aveit er brehoneg é labouret.

Hur mignoné, er ré anhé e labour avait stréuein *Dihunamb*, ne hrant ket mui gozik nitra eué. Er blé treménet d'er hours-men ag er blé hur boé kement a gomenanderion él bremen. Epad er blé treménet, dré forh ridek ér parrézieu é oemb deit de ben a zastum un nebedig brau a gomenanderion neué. Mignoné gredus en doé eué reit mat en dorn d'emb, mes er blé-men hun es kollet ur bochad komenanderion. Ardro 200 en des reit ou diskarg, hag allas ! en deu gant-sé e zou justerhoalh peizanted ha tud a rank izél, er ré en devehé enta muian dobér de lén *Dihunamb* avait seiel où spered un tammig adrest distérajeu ou buhé pamdiéck.

Chonjet mat ar en dra-zé, hui hag en des labouret beta bremen
aveit hun harpein. Chonjet mat eüe penaus n'helleemb ket ni
derhel pad-hur buhé de vonet a barréz de barréz, a zor de zor, de
houlen get en dud hum gomenandein de Zihunamb.

Ret mat é ma you sekouret genemb ha muioh mui mar faut atañ
de Vreihiz Bro-Guénéan derhel ar hé saù en dastumaden hun es-
saüet get kément a boén. Ret é ma kreskou bep plé en nivér a hur
homenanderion hag eit kement-sé peb unan a hur mignoned e-
zeliou labourat dalhmat él ma hrambah-ni. Nag a dud e zou troeit
ataù enep de iéz er vro! Er ré-zen ol e zou de zifari ha de lakat én-
hent mat

Goulen e hramb enta get hur mignonned fical aveit klah lénerion d'emb : tud ag er bobl, ré iouank drest pep tra. Nen des chet ur barréz léh ne vehé ket gellet kavet ahoel 20 lénour. Ama, bout zon ré nen des ket unan énné !

Neolah lakeit mat kement-men én hou pen, er Vreihiz n'helleint ket adseüel ma ne houiant ket er brehoneg kerkloas pé guel eit er galleg. Epad ma vou disprizet er brehoneg get er Vreihiz, er Vreihiz, ind eüe, e vou disprizet get en dud aral hag édan en treid é chomeint.

I. II

SONNEN

Goudé en distro

The musical score consists of three staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature (indicated by '2'). The lyrics for this staff are: 'Un dé me gui - tas Breih - I - zél, Ar ur vag'. The second staff continues with the same key signature and time signature. The lyrics for this staff are: 'skan èl en aù - él, Aveit mo - net de bis - ke'. The third staff begins with a bass clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. The lyrics for this staff are: 'tat D'en Doar-Neué, pad tri mi - ziad.'

I V
 Un dé me guitas Breih-Izél, Huéh dé arflehr na chetu mé
 Ar ur vag skan èl en aùel, Ér porh è arriù, lan a joé ;
 Aveit monet de bisketat Ém iah È tinsé en argand
 D'en Doar-Neùé, pad tri miziad. Mes ne huélen ket men douz koant.

II	VI
Érauk dizoar a me farréz	Me houlenas béan hé dotré,
Me ias de gavet me mestréz ;	Hag en ol, d'ein e reskondé :
Ha geti-hi en boù gouiet	Hi e gredé é oes kollet
É vehé bet d'ein diméet.	Ha bremen ne hra meit houilet

III	VII
Tri Miz goudé, dé aveit dé,	— Ama mar dé ér mod-sen é
Men dousig e zas ar er hé ;	Devalé é han hemb dale
Ha kaer hé doé klah ka sellet :	Aveit hé lemel a ankin,
Mem hac él larg, ne huéle ket !	Aveit hé lemel a vegin.

IV	VIII
D'er gér é has forh ankinet	Ha bet on bet doh hé guélet :
En ur chonjal é oen héet ;	Hiniú ne hra mameit hoarhet ;
Ha taulein e hras a kosté	Rak én iliz, dimerh, tudeu,
Hé guskemant a leùiné.	É omb bet éredet hun deu.

TUD BRUDET HUR BRO-NI

Droug-kenig Nominoé

1 ENET e hues é Dihunamb penaus é oé deit Nominoé de ben a adseuel é Vro ha d'hé dijabein a zamani ponnér er Fransizion.

Él livr kaer meurbet e hrér er Barzaz Breih anehon é kavamb ur hueren kañnet gueharal é Bro-Kerné hag e zisko penaus en doé hum geméret Nominoé aveit donet de ben a é bennad. Ino e keméran dañné er skrid-men. Nen dé ket marsé kén guir en dramen él en istoér, mes ne vern ket, lénet ean ataù : hui e ziskou abarh nen dé ket hemb poén é ma bet sauet Breih de vout bro. Hui e ziskou eùé karein muioh mui hag inourein de viruikin er Breihad hemb par en des achiuet labour Sent hur bro ha groeit a Vreih er péh é bet a houdé. Kenevé Nominoé ne vehé mui Breihiz ar en doar ; kenevé er péh en des groeit e vehé marú er brehoneg pelzo.

En amzér-sé — de laret é ardro er blé 840 — e oé goasket Breih goah eit biskoah get er Fransizion. Tauseu e vezé ret d'er Vreihiz péein de roué Frans ha fopen ou has dehon e vezé ret beta Roahon.

Er blé ma treménas er péh e iet de lén ama, é oé ooit hoah un nebed kiri de Roahon de gas de hoarnour Breih eit er Roué a Frans, tauseu pé Kenig Breih (Le Tribut de Bretagne).

Kareu, mab maktiern (1) en Huelgoad e oé bet lakeit ér pen ag er charé get Nominoé.

En ur arriù é Roahon, Kareu hag er Vreihiz e oé bet groeit goap anhé get er Fransizion, get er soudarded drest pep tra. Kareu e saùas droug énonn hag e vennas diskein él ma oé deléet mestr er soudarded. É hé de grog énonn a p'arriùas er goarnour. Kareu hum glemmas a hoapereh er soudarded ; mes er goarnour e saùas krog é dud, e lamas er geu doh Kareu hag e laras dehon :

(1) Gueharal ne oé ket parrézieu é Breih mes ploueu hag ér pen anhé e oé un dén ag er vro e vezé groeit maktiern anehon, él ma vé groeit mér hiniù ag er ré e zou ér péh ag er barréz.

— Goas, pé de getan te zélé, arlerh ni huélou get più é ma er geu.

Béh en doé Kareu ha é Vreihiz é terhel ar ou hounar. Hoant ou doé de saill ar er chetal-sé, deustou ma oent kriúoh aveité ha d'ou lakat de béein kir ou rogoni.

Neoah chetu er sahadeu argand é tonet ; argand Breih, argand gouniet get tud en doé dobér anché, aveit kas de Roué Frans, na perak ? ne zelient ket blank erbet dehon. Aveit gouiet mar oé just en treu hag eit monet beannoh é vezé pouizet er sahadeu. Er hetan sahad e oé er bouiz abarh ; en eil eùé, mes ar en drivet é oé kol, tri livr dré gant.

Er Vreihiz e chomas bamet ; er Fransizion, ind, e voushoarhas, goapus berpet.

— Nen dé ket er bouiz én ha sahadeu, emé er goarnour. Ama ! te ben, goas, e hrei er bouiz !...

Ha kentéh ean e saùas é gléan hag e ziskaras pen Kareu ar er paùé. En dén didruhé e grogas n-zé é bléu hir Kareu hag e daulas er pen, distag ér bladen aveit gobér er bouiz.

En torfet eahus-sé e soéhas er Vreihiz. Spontet ha diskalonet, ind e zistroas d'er gér él tud dihoedet.

A p' arriùas doéré er goaleur-sé get Maktiern en Huelhoad, tad er heh Kareu, burhud ne varuas get en ankiu. Neoah goudé bout houilet é vab karet, er Maktiern e glaskas penaus en dehè bet gellet lakat er Goarnour de béein é dorfet, rak én amzér-sé peb unan e vezé ret dehon dihuen é grog é unan : ne oé ket barnerion él bremen.

Nezé é tas chonj dehon a Nominoé karget a berh Roué Frans de hoarn Bro Guened. Hanaùein e hré Nominoé ha gouiet e hré reih é oé hennen é hortoz-un digaré benak de skarhein er Fransizion er méz a Vreih.

Étal en Elven e oé Nominoé é jiboésat a p'arriùas Maktiern en Huelgoad geton.

— Démat d'oh ol, e laras ean, ha doh hui drest pep tra, Nominoé.

— Petra e fal d'oh hui, emé Nominoé

— Deit on, emé er Maktiern, de houiet genoh mar des ataù ur justis hag ur mestr é Breih. Nominoé e hanaùas nezé er Maktiern :

— Justis e zou, e reskond ean, hag ur mestr eùé, mignon, mar gellan ataù.

— En hani e ven e hel, emé er Maktiern, hag en hani e hel e zeli seuel krog é vro hag é ganbroiz. D'hou kavet é tan aveit

goulen sekour de vanjein me mab Kareu e zou bet trohet é ben
eit gobér er bouiz get goarnour miliget Roué Frans é Roahon ...

Hag en ul laret er honzeu-sén er Maktiern koh e ridé en deur get
é vougenneu.

— Petra e gleunat mé? e laras Nominoé, Kareu, hou mab Kareu,
en hani em boé karget de gas kenig Breih de Roahon e zou marù,
dibennet get goarnour Roahon ?.

Ha Nominoé e sklapas ar en doar un hoh goué neué-lahet
dehon, e saúas é zorn goleit a hoed trema en Néan hag e douias :

— Ar ben en hoh goué-men em es diskaret, me doui é holhein
gouli er vro kent ma vou golhet er goed e zou ar men dorn deheu.

Adal en dé-zé Nominoé e glaskas é pé feson e vehé bet dehon
hum gemér aveit kastiein goarnour Roahon. Skriù e hrsas dehon
de getan pen aveit hum glem ag er péh e oé bet groeit de Gareu.
Er goarnour e daulas et garé ar en dén iouank hag e reskondas é
oé ar é hoal é oé arriù er goaleur-sé.

Nominoé ne saññas grik betag er blé arlerh ; mes a p'arriuas er
hours de béein en tauseu, ean gasas gourhemen de Hoarnour
Roahon é vehé bet ean oeit de gas dehon kenig Breih aveit parrat
ne vehé bet arriù él er blé kent.

Kas e hrsas kemen d'er ré huellan marhegerion (chevaliers) e
hanaué aveit monet geton de Roshon hag e hrsas kargein er
séhiér nepas get argand hag eur él-ma hré sél guéh, mes get billi
cherret ar ribl er mor. « Mat e veint, e laré Nominoé, aveit
torrein ou dent d'er Fransizion ! »

De goubañér-noz é arriuant é kér Roahon. Nominoé e las
abarh ketan, ar é varh guen, er soudarded hag en argand arlerh.

A pe oent arriù get paléz er goarnour, hennen e zas ar en trezeu
de zigemér Nominoé.

Ean er houvias de lezel é jau, de holbein é zehorn revé er mod
ag en amzér-sé, ha de vonet doh taul. Mes Nominoé nen doé ket
ankoéheit er péh en doé touiet.

— Eutru Goarnour meiei d'hum holhein pe vou pouizet kenig
Breih. Pep tra d'é gours. Bourusoh e vou er pred pe veemb
dijab doh en treu-men.

Pouizein e hré aré er sahadeu. En hani ketan en doé er bouiz,
en eil eúé, mes en drivet e oé skan a dri livr.

— Èl arlañné, emé get ur moushoarh goapour, er Goarnour.
Guélamb petra e zou abek (cause) de gement-sé...

Ha ean d'er sah de asé en digor.

— Gortoit, emé Nominoé, me ia de drohein el liammeu.
Ha ean d'é glén ha, kent gouiet d'er Goarnour, é ma en
diren ar é houg hag é ben ér pouizeu.

— Pouiz val ! Argad ! (Bataille) à huch Nominoé.
Nezé e saúas bék, me heh tud ! Er Fransizion e fardas ar er
Vreihiz mes er ré-men e oé belzetz. Ind e ziskrap hag e achap é
kreiz en tioélded, er Fransizion ar ou lerh. Mes ar ou lerh é
oent !

Er guerzour en des saúet er huerzen gaer-sé e lar én devé (fin)
anchi :

Kaset gouleu ; mat e hreet
Du en noz hag en hent skornet,
Mes uzein e hreet hou poteu,
'Mes eun, é tont ar ou roudeu,
Hou poteu laer glas aleuret ;
Mes hou pouizeu ne uzeh ket
Hou pouizeu eur mui guéh erbet
É pouizein mein er Vretoned

Argad !

Nominoé en doé skoeit er hetan taul ar eneberion hur Bro.
En déieu arlerh er Vreihiz e saúe ol enep d'er Fransizion hag un
herrad goudé Breih e oé digabestr hag eurus édan goarn hé hetan
Roué Nominoé.

LOEIZ HERRIEU.

KREN LAVAREU

Bara fresk ha koed glas
E gas er mestr de vont goas (1)

* * * * *
Peb unan e inour é sant revé ma en hanaù

* * * * *
Trenoz er gouil kenevo d'er sant.

(1) Goas pé meñel e zou er memb tra é mar a barréz.

SORBIEN

Bugul-Noz Job Keravaleu

Più é Bro-Guénéed n'hanaù ket Job Keravaleu ? Job Keravaleu e zou un dén ag en dibab : péhed é ma kar rô lipat er boleu ! Nen dé ket ma vé mieu eit laret mieu : nann un tammig sanson kentoh ; mes ur si en des dopen, ur si hag e laka é voéz Katelin de huénein blou : n'hel ket anehon digérein hemb ne vé ataù noz du a pe za d'er gér. Ne houi ket tu erbet de achiù lonkein kent ne vé cherret en davarn.

Katelin e gas trouz e dorona trahoalh, mes poén kollet. En dé aral é oé hoah é kas trouz d'hé hantér-ménaj ha bêh geti doh-el lakat de gonpren penaüs e helleh fal zigoéhel geton un dé benak é chomel elsé de ruzein dré en henteu. Kement a hoaleurieu e zigoéh bremen ar en henteu-sé ! Job e hoarhé é kleuet predeg é voéz mes hoant erbet dehon de chanj en akustumans keméret.

Chetu arriù foér vras Sant-Iouañ. Monet e hré tud dehi a vostad hag, èl rézon, Job ne oé ket en devéhan de arriù ino. Ha bêh ar er chistr dohtu !

Chipotal e hrsas tri pé pear jau ha kementral a seud ha neoah, nen doé ket muioh a hoant de brénein nitra eit n'em es mé bremen de gousket. Kalz ne vern, chipotal e hrsas ataù ha get er chipot é saù séhed ha chistr e zou ret nezé.

Komans e hré en ivaj labourat : en hantér anehon e oé obeit d'ében, en hantér aral e oé koéhet én é ziùhar ; chetu perak, èr momand e gonzan d'oh anehon, Job ne hellé mui derhel nag ar é ben nag ar é dreid : ar é rèvr ne laran ket !

A pe zas chonj dehon de zifoérein é oé saüt a houdé pelzo-stirenn er Hemenér hag el loér e splanné, milén koér doh er bilig.

Ha Job d'er gér en ur barlantal dohton é unan, è hobér kamdroieu feitus e hiré é hent ag en hantér.

Ha goahan zou, è kement guéen, è kement bod, è kement mén e gavé ar é hent é hé de stokein. Get en her e vezé geton, è koéhé ar é graboneu :

— Ret é d'ein gouiet, e laré er peurkeh mieuour én ur seiùl eit er scihvet guéh, ia ret é d'ein gouiet più é er brein-bouïd e zou ar me zro elsé hineah ; rak nen dé ket get tri pé pear chopinad chistr, hantér deur abarh, è veheñ obeit èl-men. Sur é hes unan benak ar me zro ! ...

Neoah Job e goéhé aré, e saù endro, e sellé tro ha tro dehon hemb guélet dén erbet : « Tuchant é vou soëh get unan benak, e laré ean, rak nen dé ket ér fésion-men é arriuein hoah abret ér gér hiniù. Petra e larou hoah Katelin me moéz ? ».

Er heh dén nezé, e asé par ma hellé hum zerhel plom ha monet éan get er vinoton, mes alias ! goannoh pé goann é hé é ziùhar ha bremen n'hellé mui araukein meit a bennadeu rid er hasé liés pelloh eit ne fallé dehon monet !

Elsé é has de stokein doh ur mén hir e oé e hantér kreiz ur parkad segal. Nag ur bok start e hrsas Job d'er mén hir me heh tud ! Mes nitra kement-sé hoah ; er stok el lakas de gilein. Ean e saù nezé é zeulagad de huélet petra en des ean arrestet ha petra e huél ean ? Un dén .... Ja, un dén, un tam mat brasoh aveiton, é gein harpet doh er mén.

— Ha ! ha ! emé Job, me houié erhoalh é oé unan benak ar me zro hineah, é parrat azochein a vonet d'er gér ! Chetu ean er boh ! Er huéh-men é hes de héein d'ein te ardeu, me labous !

Ha Job ha plant arnehon a dauleu dorn. En aral e saù eùé é zivréh d'er lué ha chetu Job é tonet ardran, é tonet ardran hag é penderévrein adrest en erriù. Ha drong dehon d'é zorn, ken ne losk él pe vehé kignet !

Kounaret, Job e saù aré, e sél hag e huél hennont ar é saù é sellet dohton eùé ! Job e bleg, e goéh, e dén e votéz, (ur gaer a votéz koed faù, ul livr tacheu édandi) ha hé quint ar en aral. Hennen e saù e zorn eùé hag er votéz deit ardran e sko Job ar er galon hag en diskar ar en doar !

Ha ! nezé é krog eun énon-chetu ! Ean e lausk ar en tach é votéz aral ha chetu ean é monet, én ur ridek trema Keravaleu. En eun en des digroset é ziùhar ha skanueit é ben. Bremen é ba él en auel hag a pe arriù ér gér, huiz brein, en derhian ar é gein. É zent é chourikal én é veg, ne lar gir de zén mes ean e saill én é hulé dillad ha rah !

En dé arlerh de vitin, en ol e saùas èl berpet ; Job hemb kia e chomas én é hulé, ur derhian jau ar é gein. Ne oé ket moiand distag konz erbet dohton ha ret mat e oé bet de Gatelin monet

d'en Ti-bihan de houlen get Uisanden gobér un dram dehon doh er goal auel get lezeu cherret é seih parréz tro ha tro....

Tri m z e oé bet Job é ten dohti. Donet e hrs endro de vout iah ; mes guéh erbet ne oé ket gellet el lakat de zeviz er péh e oé arriù geton. D'ein mé hemb kin é laras é boénieu, mar a huch em es aséet en difari ; mes poén gollet, Job e gred hoah hiniù en dë é ma er bugul-noz e oé deit ar é dro ha chetu perak, a houdéveh, ne vé kavet guéh erbet ar en henteu arlerh kuh héaul.

Er péh en doé guélet elsé harpet doh er mén hir e oé é sked
RADENEN-BLEI.

Kevérereh er Skolieu eit 1908

Mar a unan en des goulennet genemb mar behé bet hoah Kevérereh
er blé-men étré er vugalé e zisk lén ha skriù er brehoneg ? Ré a bli-
jadur hun es groeit bela bremen aveit monet de zihan pe ié guellan
en treu.

Er blé-men, él er bléieu treménet é hes Kevérereh enta ha primeu
de houni, ré brañoh eit biskoah. Ur prim a inour e vou hoah reit —
marsé deu — livrigeu-amerh (livrets de Caisse d'Epargne) argand
arnehé é profitein hag e vou ol d'er vugalé.

El bep plé, digor é iahl Dihunamb d'er Vreihiz ha d'er Vreihadézed
a volanté vat e vennou sekour genemb péein primeu d'er vugalé.

Engorio omb é kreskou hoah er rè e gonpren nen des quel beniieg
eit er brehoneg aveit digor spered er vugalé a Vreth ha d'ou dijabein
a zamani en diambézerion.

Er skolieu — skolieu pautred ha merhed — e zou en ou chonj ke-
vèrein e gasou ou hanù d'emb er hetan guellan : ni zavéou dehé
emb'r rol er gevérereh.

Dihunamb.

DRAMSEL

AR ER MIZ TREMÉNET

— Kandalh han Kervedigeh Broadél Breih e vou er blé-men é Plougastel, tost de Vrest, ardro hantér Miz guenholon. Huéh dé e padou ha gouiliou dispar e vou groeit én arben a gement-sé, Er Vreihiz en dou hoant de vonet, mar skriùant d'emb pe vou er hours, ne bécint ket meit hantér-léh ar en hent-hoarn.

— Er Vreihiz e zou é ANGERS (Bro Frans) en des sauet ur gouil
étrézé d'er 14 a verh. Hoariet ou des Jozon et Lagoutér hag Er Hemenér. Soñnenneu ciué e zou kañnet él berpet Ur bam d'en dud e oé deit d'en hoari. En hearierion e oé tud iouank, Breihiz a hoed, mes gañnet é Angers ha disket dehé er brehoneg ino.

— E GROÉ, Pautred Sant Tudi, en des hoariet d'en 28 a verh ur
péh-hoari neué, En Deu Veuér, sauet get unan a ganlabourerion
Dihunamb, Bleimor. Groiz e oé deit a vostad de ziskoein ou
haranté aveit er brehoneg.

— AR BOBL, gazelen galleg-brehonek hur mignon er bagh Taldir,
hag e oé marù ardro dé ketan er blé, dré ne oé ket mui argand
aveit hè derhel biù e zou adbiuet de sul el Loré, adsauet get
sekour mignoned. Deet dehi-d'hobér ur bern vad é Bro Kerné !

— É GREGAM de Sal-Vask tolp pautrel D'hunamb. Ur hantér
hantér a dud e oé deit de cheleu soñnenneu ha deviz L. Herrieu
ar Stad er Vreihiz queharaf ha hiniù.

— En dé arlerh é PLUNIAU 400 a dud de nébetan e oé tolpet én
ti-skol aveit kleuet er memb Barh é konz a Istoér Breih.

Hiniù, él épard istoér Breih pen-der-ben, é ma ret d'er Vreihiz
chomet staget doh ou bro, doh ou iéz ha doh ou Fé mar fal dehé
bout doujet get er Fransizion e abuz ahanomb bamdé. Beemb
kriù ha ni vou doujet; beemb unañnet aveit bout kriù. Studiamb
ciué eit gouiet petra e zou deli d'emb gobér ha petra e zeli Frans
d'emb. Chetu é ber gireu alleu en devizour. Soñnenneu e zou het
él berpet aveit achiù.

Korn er beginerézed

KAUL-BOUIDEK (1) GET SOUB GUEN

Lakeit deur ar en tan get un nebedig halén. Pe verù lakeit hou kaulen abarh. Un ér arlerh é ma poah. Hé zennein hemb hé fondein ; gobér soub guen hag en turel ar er gaulen. Mar hues ur forn, lakeit er pladad abarh de graudennein (gratiner) pé etré deu blad get tan arlein ha tan édan.

UIEU FARSET

Poahet uieu én deur — P'en dint poah, trohet pep ui dré en hantér, a hed, tennet er milén ha hachet ean é mesk un tam mat a virugiè bara gunch hou pou lakeit érauk de dranpein é leah dous. Hachet eùé ur barig persill. Lakeit un tam amonen de déein, taulet hou hacheris abarh ha keijet mat. Lakeit halén ha pébr ha karget kreiz hou uieu (léh er milén) get en treu-zé ha lakeit hou uieu etré deu blad get tan arlein hag édan, pé én ur forn aveit tuemmet.

Er ganiterù Jouanned.

Dihustelleu

Reskond d'en dihustelleu devéhan a Zihunamb

- I. — Ur mén.
- II. — Er bleu.
- III. — Er goarhen.

DIHUSTELLEU ARAL

I

Petra e gousk én é gauh ?

II

Petra e ia d'er foér.
Hag e lausk é doul ér gér ?

III

Mar da nen dei ket ha ma nen da ket é tei ?

(Dastumel é Gregam).

TREU BRAU ANKOÉHET

Er hoh Brehoneg hag er Brehoneg-Galleg

DEVIZ

étré ur vam-goh, hé doarenéz, ur skolaér, ur soudard, Uisant hag ur person.

Chelu amen ur huerz feitus, skriuet bout zou guerso get en E. Er Joubioux, en é livr Doué ha mem Bro. Nen des chet kalz a ré iouank en des lénét er pébig-men groeit énef d'er ré zou téchet de geijein girieu gallek get er brehoneg. Plijadur ou do a dra sur doh el lén.

Predeg er vro e ja de gol !
Tud skan a ben, tud hantér fol,
E lous, get ou girieu gallek
Konz hun tadeu, er brehoneg.
Bretoned, laramb méh dehé !
Breih ou dinah eit bugalé.
— Hui e houennou martezé
Più é er fal Vretoned-sé ?
— Allas ! allas ! é mant un troh !
Ma n'er gouiet, m'el larou d'oh.
Er verh iouank, skoleit é kér,
Er soudard hag er skolaér ;
Ol en dud-sé, par ma hellant,
Er brehoneg e zismantant.
Kredet mé, bout zou de hoarhein.
Doh ou hleuet, ha de houlein.
— Mar karet gratat, me lénour,
Mes gratat start, ar hous inour,
Ne veoh biruikin flatér,

Me larou-mé d'oh un istoér,
Un istoér em es bet disket
Get tud e zeli bout kredet.
Doh hui lénour, en hé laran,
N'hé laran ket de beb unan.

ER VAM-GOH HAG HÉ DOARENÉZ

ER VAM-GOH

Sau bean, Jannig, sau, mal bras é !
Kredein e hran é tarh en dé.
Kent ma vou en ti kanpennet,
Astizet tan, er seud goéret,
É vou mal bras mont d'en Iliz.

EN DOARENÉZ

Péh mod ! c'est-à-dire, péh kiz,
Monet de gousket ken abret
Ha kent saú-héaul bout dihunet !
Gouiet mat. ne jér mui é kér
Ér gulé érauk unek ér
En retour, en trenozi vitin,
Ne saúér ket él ul lutin,
Ihuél vé en héaul pe saúér,
De eih environ pé naú ér :
De zek é hér d'en overen,
De zek ér hantér, d'er viren.
Mam-goh, er mod-sé zou charmant !

ER VAM-GOH

M'er gouié reih, ia, kol argand,
Me merh Jannig, e hra ha dad
Doh ha kas é kér de skolat !
Kohoñnet é ha vrehoneg
Get un troh konzeu fal galleg ;
Hag er péh zou hoah goah, te ben
E zou bet lakeit peb-eil-pen.
Kleu, me merh, ha getan devér
E zou ankoéhat girieu kér

Trocin kein grons d'ha sot kustumeu,
Ha konz avél ar er mézeu.

EN DOARENÉZ

O ! Mam-goh, 'ma en tort genein
Sans doute, jamais, birùikin..

ER VAM-GOH

En tort genid ! biskoah, men Doué,
N'em es kleuet konz ér giz-sé !
En tor, pé tor ? - Guel é bout boar,
Ha bout édan pemp troëted doar,
Eit kleuet dismantlein elzé
Ur predeg en des kroéet Doué.
— Ké de valé, merh fol a ben,
Ké get ha tor ! — En overen
Kent pel e soñou a glohad.
S'il vous plaît, pé mar kavet mad,
Saüet, la belle, ha deit difré
Deustou nen dé meit goleu dé.
Ruoh é tei hou tivougen
Ha guennoh éleih hou krohen,
É reseu gloéh melhuen en dé
Eit é chom hourzet ér gulé.

EN DOARENÉZ

Pardon, mam-goh, excusest-mé !

ER VAM-GOH

Kaer é gout, er gir « digaré »,
Peur Jannig, e zou rè izél
Eit ha géneu a zamezél.

EN DOARENÉZ

Hama, mam-goh, pe zei kreisté,
Ni e gonzou a gement-sé
Get er skolaér, mem brér Jean
Pé èl m'en hanuet-hui, lehan ;
Get er houzin er haporal,
E zou bet pèl ér bañital

Mam-goh, ni e huélou nezé
Più en des tort ha hui pé mé.

ER VAM-GOH
Tor aré ! Jannig, laret geu ;
Geu ha tor, Jannig, e zou deu.

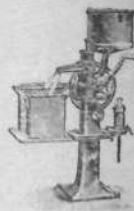
ER VIREN DE GREISTÉ

Er vam-gob, hé doarenéz, Uisant tad er verb iouank, hé brér, er
skolaér hag hé handerù er Haporal

ER VAM-GOH
Ha fé ché, kleu, me fautr Uisant,
Te fond, bep plé, ur ioh argand
Aveit derhel ér skol é kér
Ha Jannig ha lehan hé brér.
Me gred-mé 'ma argand kollet
Er péh é hes bet dispignet.
D'er serh ! ne houiant mui ou deu
Konz él tud a ziar er mézeu !
Jannig em es bet gourdrouzet
Ken hi des un tammig houilet,
Rak ma kohon get hé galleg,
Predeg hur bro, er brehoneg.
Mes hi en des kousteliet
En hi devehé gouniet,
Mar hi devehé eit barnér (1)
En eutru lehannig, hé brér,
Pé hé handerù er haporal.
Zou bet pel bras ér capital.
Mes me gred-mé, kent bout barnér,
E ma ret gouiet er vichér.
Me ven enta gout un tammig
Petra houér hur lehannig ;
Get er handerù er haporal
E zou bet pél ér capital,
Marsé arlerh me houennou
Hag ean en des, é huélet bro,
Ankoéheit ol é vrehoneg
Ha disket a gren er galleg.
D'ha dro, lehann, hag el latin
En des groeit anous un dén fin ?

(De ganderhel).

(1) Eit barnour : juge.

PEIZANTED BREIH-IZÉL !...

50 o/o, en hantér, e hounieet doh hum chervij a
un digoéuenéreua **TITANIA**.

Aséet ind ha hui e huélou mar nen dé ket guir. Ni
ou has d'asé aveit nitra.

Goulennet rol-marhadoureh hag alieu get
Cie **TITANIA**, 46e ru Curial, Pariz

7-8

Apotikereh skuir vrás

L. BOUTHELIER, Renour

7, ru er Fetan (rue des Fontaines) én Orian

En Apotikereh vrásan ag er hornad. Marhadmatoh eit é lén
aral. TUD EN TI E GONZ BREHONEG

5-8

Pardonieu Miz Mé

1^{an} a vé : Kergorned é Testel.

1^{an} sul : Er-Voustoér-Remungol ; Sant-Ignan ; Er-Groéz (Logu-
neh) ; Er Bleu (Testel) ; Santéz Apolin (Tréfleán) ; Sant
Urleu (Langedig) ; en Arh ; Sant Geltaz (Klégerieg) ; Lan-
daul ; Pluneret ; Tro-Park ; Saint Jorj (Mélann) ; Noal-
Pondi ; Séné ; er Voustoér (Neulieg)

Eil sul : Pouluern (Noal-Pondi) ; Bihui ; Langonned ; Bréh ; San-
táz-Trifin (Sant Ignan) ; Sant Matelin (Kesténig ha Pla-
nour) ; Senolf ; I-V. Béléan (Plérén) ; Plarnél ; En Drin-
dred ; Groé ; Sant Nikolaz (Arhon).

15 : Guidél ; Begnén.

20 : Begnén ; Penvins (Sarahu) ; Sant Pier (Lokmariakér).

3^{et} sul : Sant Iouañ (Pont-Skorù) ; Pleüignér ; Sant Jelann ;
Geltaz ; Guern ; er Bleu (Ploué).

23 : Berné ; Begnén ; Pléheng.

24 : Bréh ; Aradon.

4^{et} sul : Kolpeu.

Dévélun sul : Santéz-Anna ; Sant Jehann ; Plañour.

26 : En Drindred.

27 : Pont-Skorù ; Sarahu ; Ignél.

En tri lun ketan : Sant Kristaul én Orian.

Er ré e hanaéhé pardonieu aral é mit Mé, ne vern ket pe-
gen bihan e vehent, e zou pedet d'el larel d'emb. Mat e vehé cùe hun
diari mar fariamb é rein hanù er pardonieu : aben er blé ni hellou
elsé gobér guel.

Livreu Neué

Grammaire bretonne, du dialecte de Tréguier, par l'abbé L. Le Clerc, licencié ès-lettres. 2 fr. 75, franço (é guerh é buréu Dihunamb).

Chet u! livr neué hag e hra inour d'en hani en des can groeit hag eùd d'er brehoneg. De getan pen ret é d'ein laret é ma groeit ar skuir Gramadeg en D. Guillevic hag Er Goff, aveit brehoneg Guénéed. Bremen, mar kar ataú Breihiz Bro-Tregér heli alieu mat en E. Le Clerc, Breihiz Bro-Guénéed e vou éd dehē lén er peh e vou skriuet e brehoneg Tregér. P'hum gleuehél elsez er skriuagneron a Gerné hag a Léon, ag ur pen d'er pen aral Vreih, un dén akourset de lén er brehoneg e hellehél konpresen en ol brehonegeu.

Livr en E. Le Clerc e chervijou élleih, nitra suroh, de dostat muioh mui Tregériz ha Guenediz. Lakat e hra reihted é brehoneg Tregér èl ma zou lakeit é brehoneg Guénéed get livr en D. Guillevic, Er Goff, Ernault. Er brehoneg e zei elsez a nebedigeu de vout, ur iéz reiht mat, ur mod-skriu dehon éd de ziskein, en hani ésan é mesk en ol iézeu ag er bed.

Trugér e laramb enta d'en E. Le Clerc aveit é labour. Rezei er Vreihiz nivérus de brennein é livr eit rein kalon dehon de zisoh get labourieu aral é ma éda mollein.

SIROP CELTIQUE

Eit ésat é pedér ér armuigent d'er goal bas, bronchit, grip, influenza. El loeiad ketan e zistag grons er pas.

Hui hag en des er pas chonjet mat e vou éseit d'oh get el lézeu-men.

Priz : 3 fr. (ur skouid ervouteillad)

E ti Moreul, apotikér é Landerné (Landernau).

Primeu ketan a skol en Apotikéred, téz guéni me-dalenet, Mansion inourabl ag en Académie de Médecine, er ihueltan prim e ve reit.

TI ER CHEMINAL BRAS

(Sauet a houdé er blé 1872)

Ol en dud a ziar cr mez e ia de brenain ou zreu de di er vredér

CORBIE RRE

Ru Hoche (étal kazern er Soudarded) ÉN ORIANT

Kavein e hrér inou : GUSKEMANTEU A BEP SORT : *Mihéraj, Gloanaj sei, lién koarh ha koton, gloan mérinoz ha molton, flanel, jileteu-jiboés, chaleu ; MERSEREH, VELOUZ ; Plu, gloan ha ran eil guléieu ; ha kement dañné e zou. Dantérieu braù get ermineu.*

Ti Corbierre e huerh DANNÉ AG ER HETAN eit gobér guske-manteu giz er vro ha neoah e vé MARHADMATOH en treu inou eit é léh aral *Er guellan digemér e hrér ag en ol.*

TUD EN TI E GONZ BREHONEG

12-8

ASURANSEU ENEP D'EN TAN
Peré é e zou er guellan ?

Rah en dud e houi penaus en asuranseu « **Mutuelles** » e zou éleih gael eit er ré e gemér bep plé primeu (Compagnies à Primes fixes). Chetu perak eué huelér kement a dud é vont ér « **Mutuelles** ». Er « **Mutuelles** » n'ou des chet de béein bep plé lod a ou amerh d'er ré e zou lodek euné èl en « **ASURANSEU GET PRIMEU** » ; marhadmatoh ind deustou mar dint neoah ken sur.

E mesk er ré huellan ag er « **Mutuelles** » é ma er
MUTUELLES DU MANS

sauet ér blé 1828 ha 1842 ; 20 ha 30 o/o e gemérant nebetoù eit er réral Chetu amen, é ber girieu, é pé stad e ma er gansortereh-sé :

549.281 kansort. Madeu asuret : 6 miliar 4.3.344.924 livr. A houdé men dé bet sauet **176.830** ré losket e zou bet péiet dehé **41 million, 464 mil, 355 livr**, aben hag abéh, hemb marhatat.

5 million ou des a kosté ; **10 million**, eit ou miret dol er goalchans.

Kerhet de huélet pé skriuet d'en Duch. : De Torquat, é Guéné ; de Gouttepagnon, én Oriant ; Berthelot de la Glétais, é Ploermel ; Pineau, é Pondi, hag e zevizou d'oh petra gobér. 1-8

Mar hues guin hag ivaj aral de brénein ha mar faut d'oh bout chervijet mat, kerhet de di

ALFRED SAULNIER HA J. CHAUMEL, GUÉHARAL

CORMIER-LECOQ

deit én ou léh

15, rabin er Hé (15, cours des Quais, 15)

ÉN ORIANT

Guin ag mercheu ketan. Likoraj,
guin-ardant, s'roeraj. 2-8

EN TOKEU GIZ ER VR0

A di A. MINIAOU

24, rue des Colonies, én Oriant

E zou er ré huellan hag er ré marhadmatan.

Er ré-zé en des bet er prizieu ketan én « Exposition universelle » à 1900.

2 8

En euehour : Stén LE BAYON

Mollet é ti en E. LE BAYON, 69, ru er Morbihan, én Oriant